

P e p e

De jongen van hout

© VandeBrake Producties Texel-NL 2025
Nederlandse bewerking van de Spaanse uitgave:
"Pepe, el chico de madera", 2010

Pepe is gemaakt door Herman van de Brake en zijn eigendom.
Dit verhaaltje is geschreven door zijn zus Nettie.
Het is niet toegestaan om Pepe of deze tekst te gebruiken
zonder nadrukkelijke toestemming van de makers.

vandebrake@planet.nl

www.kikaartdelmoncayo.eu

inhoud

	<i>pág.</i>
Pepe	5
De drie reisgenoten	9
Symbolische kleuren	15
Op de finca	21
Jarque de Moncayo	29

Pepe

Er was eens.... een jongen van hout. Hij heet **Pepe** (spreek uit: *Pèpè*)... **Pepe Perales de Moncayo**.

Perales is het Spaanse woord voor *perenboom*.
Moncayo is een gebergte waar hij dichtbij woont.
Het woordje *de* is Spaans voor *van*.

Pepe is geboren in Spanje op een kleine boerderij, een *finca* zeggen ze daar. Deze finca ligt aan de oever van de rivier Aranda, vlakbij het dorpje Jarque de Moncayo. Het dorpje is ook naar de berg genoemd. De mensen in de buurt noemen de boerderij “de Hollandse finca”, want er woont een Nederlandse kunstenaar. Hij heeft Pepe uitgehakt uit de stam van een perenboom. Daarom heet Pepe *Perales!*

Dat hij uit de stam van een boom is uitgehakt, zie je meteen als je Pepe op zijn kop zet.

Kijk maar!

Als je nu de kleuren wegdenkt, lijkt hij sprekend op de stam van de perenboom waar hij tegenaan leunt. Nu begrijp je ook meteen waarom hij drie benen heeft, ... *toch?*

Pepe is een “stamgast”, gemaakt uit de stam van een perenboom.

De kunstenaar heeft hem uitgehakt uit de stam van de boom. Zijn benen waren de drie dikke takken.

Bekijk hem maar rustig verder!...

Pepe heeft een lief gezicht. En hij is geschilderd in heldere kleuren: **geel**, **groen** en **rood**. Daardoor ziet hij er altijd vrolijk uit. Hij is een vriendelijk ventje, waar bijna alle mensen van houden.

Pepe huilt nooit en hij is ook nooit boos. Maar hij lacht ook nooit. Hij kijkt gewoon elke dag tevreden. Hij vindt het leuk om met wijdopen ogen om zich heen te kijken, nieuwsgierig naar alles wat er gebeurt. Dat verveelt hem nooit!

De kunstenaar heeft Pepe ook aangekleed. Hij draagt een **rood** mutsje en een heel kort **blauw** broekje. Deze kleren houdt hij altijd aan, ook als hij gaat slapen. En hij gaat gewoon met z'n **rode** mutsje op zwemmen of onder de douche. Hij hoeft zich nooit aan- of uit te kleden. Eigenlijk best wel handig!

Natuurlijk valt er nog veel meer over Pepe te vertellen, maar voor nu is dit wel even genoeg.

Je hebt kennismaat met

Pepe Perales de Moncayo... en beviel het?

De drie reisgenoten

Er waren eens... drie Nederlanders die graag op reis gaan. Ze heten **Kika**, **Herman** en **Nettie**.

Met hun drieën gaan ze op weg naar Spanje. Het is een verre reis! Met de auto rijden ze door België en dwars door Frankrijk. Bij de stad Parijs is het vreselijk druk! Ze gaan steeds verder, helemaal naar het zuiden van Frankrijk, over de Pyreneeën (een hoge bergketen op de grens tussen Frankrijk en Spanje)... en nog een stukje verder.

Zo komen ze uiteindelijk in het kleine dorpje Jarque de Moncayo in de Spaanse provincie Zaragoza. (De hoofdstad staat op de kaart)

Je kunt proberen de reis te volgen op de kaart.

Ja, het is een lange reis! Ze zijn dagenlang onderweg. Maar dat hebben ze er graag voor over om op hun Spaanse finca te gaan genieten van de ruimte, de rust en de warme zon. Omdat ze samen reizen, noemen ze zichzelf “de drie reisgenoten”.

Uiteindelijk komen ze aan op de finca. *Oh heerlijk!* Die rust, die ruimte, de warme zon... *Zó fijn!*

Het Spaanse platteland is enorm uitgestrekt. Er wonen maar weinig mensen en er is niet veel verkeer. Heel anders dan in het drukbevolkte Nederland!

In de buurt van Jarque heb je overal heuvels en in de verte zie je de bergen van de Moncayo. 's Winters zijn de toppen bedekt met sneeuw.

In de zomer is het er warm, droog en stoffig. De zon brandt en het regent niet veel. In de Aranda stroomt water, maar verderop verdroogt de grond. De planten en bomen sterven van de dorst.

Toch komen ze er graag...

De drie reisgenoten genieten van hun lange vakanties op de finca, maar ze werken ook heel hard.

Herman is druk bezig om steeds meer stamgasten uit te hakken en te schilderen. Pepe is lid van een heel grote familie, eigenlijk een heel volk!

Verder probeert *Herman* de dorre finca om te toveren in een vruchtbare oase. Dat lukt maar gedeeltelijk.

Liefst is hij op zichzelf. Het contact met andere mensen laat hij graag over aan zijn reisgenoten.

Zijn partner *Kika* doet van alles en nog wat. Ze is voortdurend in de weer met duizend-en-één dingen. Ze kan werken als een paard, ziet nergens tegenop en ze is zo sterk als een beer!

Ook is ze heel vriendelijk en social. Ze lacht bijna altijd en ze vindt het leuk om mensen uit de buurt te ontmoeten. Ze doet erg haar best om (een beetje) Spaans met ze te praten.

Nettie is de oudere zus van Herman. Ze helpt Kika, gaat boodschappen doen en zit vaak met haar neus in de boeken. Ze probeert Spaans te leren spreken en schrijven... wat maar mondjesmaat lukt.

De dagen vliegen voorbij!

Veel te snel moeten de drie voor hun werk weer terug naar Nederland, waar ze meteen beginnen te sparen voor de volgende reis. Ze willen liefst zo snel mogelijk terug naar de finca, genieten van de zon, de rust van het Spaanse platteland en de vele stamgasten die op ze wachten.

Symbolische kleuren

Er was eens... een Nederlandse kunstenaar.
Hij houdt ervan om alles te schilderen in vrolijke
kleuren.

Hij schildert alle stamgasten die hij uithakt uit de dode perenbomen op de finca. En hij schildert zijn huis en de meubels die hij zelf maakt in vrolijke kleuren.

Verder maakt hij heel veel grote schilderijen, die hij “verfwerken” noemt. Want een schilderij vindt hij meer iets waar een mooie lijst omheen zit en dat in een museum hangt. *Vind jij dat ook?*

Waarom hij zoveel schildert? Hij doet het omdat hij van schilderen houdt... en van vrolijke kleuren.

Bovendien hebben de kleuren voor hem een symbolische betekenis.

De kleuren op het huis staan symbool voor een jaargetijde... en voor de verschillende fases in een mensenleven.

(licht)groen	voorjaar	jeugd
geel	zomer	volwassenheid
rood	herfst	oudere leeftijd
(donker)blauw	winter	ouderdom

Hij geeft de drie reisgenoten elk een eigen kleur:

Kika, die de jongste is, **groen**

Herman **geel**

Nettie, de oudste, **rood**

Voorlopig heeft niemand **blauw**!

Kijk nu nog eens naar het huis:

het heeft de kleuren van de drie reisgenoten:

groen **geel** **rood**

En kijk eens naar de vlag...

Die heeft ook de kleuren van de drie reisgenoten. Hij wappert vrolijk in de wind.

Zou het **geel** zo groot zijn, omdat Herman de belangrijkste is?

En kijk nu nog eens naar Pepe!

Zijn benen hebben de kleuren van de drie reisgenoten.

Zijn lichaam en gezicht zijn **geel** (met een beetje **groen**) omdat hij een "kind" is van Herman... en een beetje van Kika.

Het **rode** mutsje beschermt Pepe tegen de kou van de herfst.

Maar... hoe zit het dan met dat korte **blauwe** broekje? Zou dat zijn omdat Herman hoopt dat de winters nooit meer lang zullen duren? ... *Wat denk je?*

Op de finca

Er was eens... een jongen van hout. Hij heet Pepe Perales de Moncayo. En hij houdt ervan om rond te kijken op de finca waar hij is geboren.

Kijk daar! Er is een hele rij hoge, oude populieren. Ze groeien in de *baranco*, een ondiepe kloof in de bodem waardoor water van boven in de heuvels naar beneden in de rivier stroomt.

Het is voorjaar en de bomen krijgen net nieuwe blaadjes. In de zomer ritselen ze zachtjes in de wind.

Maar als de herfststormen komen, staan de bomen heen en weer te schudden in de wind. Dan vliegen de bladeren door de lucht en vallen op de grond. Er breken takken af en er zijn zelfs een paar bomen omgewaaid. In hun val hebben ze de burens meegesleurd. Nu zijn er grote kale plekken langs de baranco. Wel jammer! Maar het voordeel is dat je nu de heuvels kunt zien.

De omgewaaide bomen zijn in stukken gezaagd en leveren hout voor de kachel. Daar zijn de reisgenoten blij mee! Pepe heeft erbij staan kijken hoe Herman de houtblokken naast het huis hoog heeft opgestapeld. Kika en Nettie hebben heel veel takken verzameld als aanmaakhout.

Maar kijk! Pepe is nu bij de rivier Aranda die langs de finca stroomt. Het water stroomt heel snel en is ijskoud. Er liggen veel stenen in de rivier, die de stroming veranderen.

Op de oevers groeien bomen en struiken die schaduw geven. Het is een heerlijk koel plekje om even op adem te komen.

De Aranda ontspringt in het stuwmeer vlakbij het buurdorpje *Aranda de Moncayo*. Dat dorpje heeft dus de naam van de rivier en van de berg.

Ver voorbij de finca mondt de Aranda uit in de Jalon (*je zegt: Galon*). Het water van de Jalon stroomt naar de Ebro, een grote en brede rivier... en zo komt het uiteindelijk terecht in de Middellandse Zee.

Het water van de Aranda dat langs de finca stroomt heeft nog een lange reis voor de boeg. Pepe wenst het goede reis!

Oh, kijk nou eens!

Overall langs de Aranda bloeien de perenbomen.

En het dal kleurt roze van de amandelbloesem.

Wat prachtig!

De natuur trekt haar voorjaarskleed aan. Overal op de finca verschijnen duizenden bloempjes. Pepe zou graag willen weten hoe ze allemaal heten, maar de reisgenoten kennen ze lang niet allemaal.

Hoeveel namen van bloemen en planten ken jij?

Kijk nou eens! Pepe is een heel eind naar boven geklommen op de heuvel bij de finca. Hij staat nu bij de vervallen schaapskooi, die Herman en Kika gaan restaureren.

Pepe is buiten adem van de klim. Maar het was de moeite waard, want nu heeft hij een prachtig uitzicht op het huis, de bomen langs de baranco, het dal van de Aranda en de hoge heuvels aan de overkant. *Schitterend!* Nooit krijgt hij er genoeg van.

En kijk nou! Vanaf zijn hoge uitkijkpost ziet Pepe aan het eind van de middag de kudde schapen aankomen. Een oer-Spaans tafereel! Pepe kijkt er graag naar. De kudde heeft de dag grazend doorgebracht in de heuvels en gaat nu water drinken bij de rivier.

Pepe haast zich naar beneden om dat te zien. Hoe dichterbij de schapen bij de rivier komen, hoe harder ze hollen. Kennelijk hebben ze dorst. Ze struikelen over hun poten. Het is een gedrang van jewelste.

Nadat de schapen hun dorst hebben gelest, leidt de schaapherder zijn kudde naar de stal bij de buurman. Daar kunnen ze veilig overnachten.

Jarque de Moncayo

Er was eens... een klein en rustig dorpje in het voormalige Spaanse koninkrijk Aragón. Het heet **Jarque de Moncayo**. Vlakbij dit dorp ligt de "Hollandse finca".

Het verbaast Pepe als hij hoort dat Jarque een zelfstandige gemeente is, ook al is het dorp maar klein.

Er wonen ongeveer 350 mensen, nog maar eenderde van toen de opa's en oma's klein waren. Toen was Jarque een levendig dorp waar van alles gebeurde.

Maar helaas, zoals overal op het Spaanse platteland zijn veel mensen weggetrokken op zoek naar werk en een betere toekomst voor hun gezin.

Tegenwoordig is Jarque een heel rustig dorp. Er is heel weinig te doen. En dat is nu net de belangrijkste reden dat de Nederlanders hier komen. Zij vinden het een voordeel om op zo'n verlaten plek te leven.

Pepe is best tevreden over zijn leven op het platteland. Toch is hij wel nieuwsgierig naar de omgeving van de finca. Daarom gaat hij een wandeling maken in het dorp.

Kijk! Er is een kerk met een toren die boven de huizen uitsteekt. Het dak van de toren is veelkleurig en schittert in de zon. Vanzelfsprekend weten alle dorpsbewoners de kerk te vinden.

En kijk hier! De weg die naar de finca loopt volgt de bedding van de Aranda. Beneden in het dorp is er een brug. Op de brug luistert Pepe naar het gemurmel van het water, dat op weg is naar de rivier Jalon en hij bedenkt dat het nog een heel lange reis is naar de Middellandse Zee.

Kijk nou! Op het kruispunt bij de brug staat een hele grote steen. Iedereen die er langskomt moet hem wel zien. Als Pepe er net naast gaat staan, zie je pas goed hoe groot hij is!

Op de steen staat de naam van het dorp en een afbeelding van het gemeentewapen. Jarque is immers een zelfstandige gemeente... en daar is het dorp zo te zien trots op.

In het echt heeft het wapen prachtige kleuren en veel meer details. Wel jammer dat Pepe niet weet wat het allemaal betekent, maar de gouden kroon vindt hij erg mooi. *Zou dat een verwijzing zijn naar de koning van Aragón?*

Pepe weet al dat Jarque een heel oud dorp is. Er is hem verteld dat je de naam Jarque héél vroeger schreef als *EXÁRIK*, een oud woord voor een hooggeplaatst iemand uit de tijd dat de Arabieren Spanje hadden veroverd.

In die tijd woonden er in Jarque niet alleen werklieden en boerenarbeiders, maar ook ambachtslieden zoals pottenbakkers en wevers.

De mensen leefden dicht bij elkaar in de nauwe steile straatjes. Velen werkten op straat. Wat een exotisch gezicht moet dat geweest zijn!

Pepe is nieuwsgierig of hij tijdens zijn wandeling nog overblijfselen van die oude cultuur kan ontdekken.

Wat hem meteen opvalt is dat al die oude straatjes omhoog lopen in de richting van het kasteel. Het is wel duidelijk dat het kasteel lange tijd het belangrijkste gebouw van het dorp is geweest... en misschien nog wel steeds.

Kijk nou eens!! Pepe is helemaal naar boven geklommen tot vlakbij de ruïne van het kasteel. *Poeh, poeh*, hij moet even op adem komen! Indrukwekkend dat die oude muren hier al zeshonderd jaar staan. Daar word je stil van!

En dan te bedenken dat de mensen in het dorp al die eeuwen letterlijk hebben opgekeken tegen dat hoog boven hen oprijzende kasteel.

Jammer dat niemand hem kan vertellen tot wanneer het kasteel nog een echt kasteel was, waar mensen woonden en werkten.

Stel je het leven voor tussen die dikke muren: zalen vol mensen, dames en heren die de *tourdión** dansen, bedienden, het geroezemoes, de muziek en de geur... *of was het stank?*

*De *tourdión* is een zeer levendige rondedans die vroeger heel populair was in adellijke kringen.

Pepe stelt zich voor dat het een betoverd slot is met fladderende vleermuizen en ronddolende geesten. Er woont een prinses die hij moet bevrijden... *Oef!* Hij glimlacht bij het idee.

Zelfs de ruïne blijft indrukwekkend! Pepe wil er nog wel langer bij blijven dromen, maar het is tijd om terug te gaan naar de finca.

Jarque de Moncayo, tot ziens!

